

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№5

2026 MAY

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, may.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afrovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

АДАПТИВНОЕ БИЗНЕС-ПЛАНИРОВАНИЕ КАК ИНСТРУМЕНТ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	10
Шарипов Конгратбай Авезимбетович, Исматуллаев Темур Равшан угли	
STERJEN KO'NDALANG KESIM YUZASI ELLIPS SHAKLIDAGI TRANSFORMATORNING QISQA TUTASHUV PAYTIDAGI MEKANIK ZO'RIQISHGA CHIDAMLILIGI	18
Bekishev Allabergen Yergashevich, Yakubova Dilfuza Kuanishovna, Saidova Nozima Akkulovna	
ВЛИЯНИЕ ДЕМОГРАФИЧЕСКОЙ ДИНАМИКИ НА РАЗВИТИЕ СФЕРЫ УСЛУГ: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ РЕГИОНОВ УЗБЕКИСТАНА.....	26
Мусаева Шоира Азимовна, Муйинжонов Хусейн Алишеревич	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ КОМПАНИЙ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО АДАПТАЦИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	35
Габбарова Ильмира Володиевна	
BALAND BINOLAR FASADLARINI PARDOZLASH TEXNOLOGIYALARINI EKSPLOATATSION ISHONCHLILIK VA XIZMAT MUDDATINI UZAYTIRISH ASOSIDA OPTIMALLASHTIRISH.....	41
Amirov Shavkat Rahmatullayevich	
ИНТЕГРАЛЬНАЯ ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОГО ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	48
Усманова Азиза Баходировна	
PEREGONDAGI HARAКATNI BOSHQARISH TIZIMLARINI MIKROPROTSESSORLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRILGAN TUZILMAVIY SXEMASINI ISHLAB CHIQISH.....	53
Xujamkulov Eldor G'ayratjon o'g'li	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	62
Alimova Dilafro'z Tohir qizii	
HUDUDLAR KESIMIDA AHOLI O'SISHINING BANDLIK DARAJASIGA TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	68
Xusniddinova Gulnoza Ulug'bek qizi	
QUYOSH FOTOELEKTRIK PANELLARI SAMARADORLIGIGA ATROF-MUHIT OMILLARI VA CHANGLANISHNING TA'SIRI HAMDA ULARNI KAMAYTIRISHGA QARATILGAN INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR.....	67
Botirov Bozorbek, Iskandarova Charos, Avazov Jonibek, Sultonov Abror	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHNING HOZIRGI HOLATI TAHLILI ..	74
Rajapov Xayrulla Bekdurdiyevich, Sharipova Lobar Umrbek qizi	
INTERPOLATSION TIKLASH ALGORITMLARINING OCR ANIQLIGIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	82
Aliyev Nodirbek Hamidullo o'g'li	
IKORXONALARDA KORPORATIV BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI VA INSTITUTSIONAL OMILLARI.....	89
Muxtorova Shaxlo Farxodovna	
O'ZBEKISTONDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARINI EKONOMETRIK PROGNOZLASH.....	101
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
KPI-BASED PERFORMANCE MANAGEMENT AND ITS IMPACT ON EMPLOYEE PRODUCTIVITY	106
Sultanova Kamila Mukhtorali kizi	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	111
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	

MHXS STANDARTLARIGA O‘TISH: KORXONALAR UCHUN AMALIY MUAMMOLAR VA YECHIMLAR	117
Eshniyazova Yulduz Yuldashbayevna	
TURMUSH FAROVONLIGINI BAHOLASHNING KO‘P O‘LCHOVLI USULLARI VA MEZONLARI	123
Turdikulova Moxira Maxmasharifovna	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY-IQTISODIY IMPERATIVLARI	127
Kaxorova Zamira Safaraliyevna	
YENGIL SANOAT KORXONALARIDA RO‘Y BERISHI MUMKIN BO‘LGAN BAXTSIZ HODISALAR VA UNI BARTARAF ETISH CHORA-TADBIRLARI	132
Dehqonov Oyatillo Mansurbek o‘g‘li, Abduraxmanov Abdurashid Ataxanovich	
VTULKA DETALINI ISHLAB CHIQRISHDA SHTAMPLASH TEXNOLOGIK JARAYONINI ISHLAB CHIQISH...	143
Abdullayev Fatxulla, Xasanov Kamoliddin, Yolg‘ashova Madina, Jo‘rayev Muhiddin	
JAHON MOLIYAVIY TIZIMINING TRANSFORMATSIYASI.....	147
Qobilova Nodira Qayumjon qizi, Normurodov X.E.	
KORXONALARDA “TEJAMKOR ISHLAB CHIQRISH” KONSEPSIYASIDAN FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	151
Mamasoliyev G‘ayratbek Maxamadyusupovich	
HUDUDIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASHDA MAHSULOT EKSPORTINI DIVERSIFIKATSIYALASH YO‘LLARI.....	156
Mamadjanova Tuyg‘unoy Axmadjanovna	
PAXTA-TO‘QIMACHILIK KLASTERLARIDA ISHLAB CHIQRISHNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ASOSIDA YUQORI QO‘SHILGAN QIYMATLI MAHSULOTLAR ULUSHINI KENGAYTIRISH	161
Yusupova Feruza Yo‘ldoshevna	
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA MIKROLOYIHALARNING O‘RNI	166
Irgashev Anvar Farxodovich	
XALQARO KOMPANIYALARDA INNOVATSION BOSHQARUV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI.....	173
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА ДЕГРАДАЦИИ КОМПОНЕНТОВ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКИХ МОДУЛЕЙ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ КЛИМАТИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ: ЛИТЕРАТУРНЫЙ ОБЗОР	178
Дыскин Валерий Григорьевич, Курбанов Юнус Муртаза угли, Жубаназаров Ринат Шапагат Улы	
RIVOJLANGAN DAVLATLARDA CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH TIZIMINING INSTITUTSIONAL ASOSLARI	184
O‘tbosarov Abrorbek Adxamjon o‘g‘li	
DAVLAT ORGANLARI VA TASHKILOTLARI ICHKI AUDITORLARINING PROFESSIONAL AXLOQ QOIDALARINI ISHLAB CHIQRISH.....	189
Xamidova Zarifa Urol qizi	
AUDIT JARAYONIDA DALIL OLISH VA UNING MUAMMOLARI	196
Ro‘zmetov Mansur	
O‘ZBEKISTONDA IJTIMOYIY TURIZMNI QO‘LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMI VA ULARNING SAMARADORLIGI.....	200
Shaydulova Marjona Alisher qizi	
KORXONALARNING MOLIYAVIY HOLATINI IFODALOVCHI KO‘RSATKICHLAR VA ULARNING MOLIYAVIY TAHLILI AHAMIYATI.....	205
Rizoyev Farrux Hikmatilloevich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK SANOAT ZONALARIDA IQTISODIY SALOHİYATNI TAKOMILLASHTIRISH VA RIVOJLANTIRISH MASALALARI.....	210
Turaboev Ibroxim Ismoil o‘g‘li	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG‘DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	215
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В КОМПАНИЯХ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ УЧАСТИЕМ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ	225
Юсупов Зойиржон Ровшан угли, Жумаев Улуғбек Нодирбекович ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНЫХ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ.....	231
Тожалиев Шохрух Талип ўғли GAMES ARE A POWERFUL TOOL FOR IMPROVING LANGUAGE LEARNING	236
Kulakhmedova Gulnora Abdurahimovna O'ZBEKISTONDA TIJORAT BANKLARINING INNOVATSION XIZMATLARI ORQALI KAMBAG'ALLIKNI KAMAYTIRISH	241
Azlarova Aziza Axrorovna AVTOMOBIL SANOATIDA MAHALLIYLASHTIRISH JARAYONLARINI BOSHQARISH VA RISKLARNI KAMAYTIRISH MEKANIZMLARI.....	248
Marufxanov Davron Hasanovich O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA YOSHLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING YANGI IMKONIYATLARI: 2026-YIL ISLOHOTLARI VA ISTIQBOLLARI.....	255
Isakjanova Saboxat Muhamedovna MINTAQA IQTISODIYOTI VA SANOATNING RIVOJLANISHI O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKNING NAZARIY YONDASHUVLARI.....	263
Jalolova Muazzamxon Akbarjonovna DINAMIK NARX SHAKLLANTIRISHNI JORIY ETISHDA ASOSIY MUAMMOLAR VA ULARNI HAL ETISH YO'LLARI.....	268
Anvar Deberdiyev RAQAMLI XIZMATLARNING O'ZBEKISTON TASHQI SAVDO BALANSIDAGI O'RNI	272
Latipova Shaxnoza Maxmudovna, Normurodova Zuhra Orzimurod qizi TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	278
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna IQTISODIY TIZIMDA TADBIRKORLIK VA TADBIRKORLIK QOBILiyATIGA YANGICHA YONDASHUV.....	283
Tadjiev Bexzod Umidjanovich OTMNI MOLIYAVIY TA'MINLASHNING INNOVATSION MOLIYAVIY MODELARI.....	290
Tuxliyev Bozor Karimovich TOG'-KON SANOATI KORXONALARIDA TEXNOLOGIK TIZIMLARNI RIVOJLANTIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	293
Abirova Nargizabonu TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATIDA INNOVATSION LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	298
Ro'ziyeva Maftuna Yusufovna OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI KORXONALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASHDA IQTISODIY KO'RSATKICHLAR DINAMIKASINING EMPIRIK TAHLILI	303
Sharipova Shahlo Istamovna METROLOGIYANING ILMIY-METODIK ASOSLARI VA UNING ZAMONAVIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....	308
Maxmudov Dostonbek Soyibjon o'g'li SANOAT KORXONALARIGA KIRITILGAN INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	312
Mirzakulova Risolat Musurmankulovna O'ZBEKISTONDA RAQAMLI DAVLAT BOSHQARUVI TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	317
Ibragimova Saodat, Mirhamidova Dilorom, Shagaipova Gulchehra	

OLIY TA'LIM BITIRUVCHILARI SONINING JISMONIY SHAXSLAR DAROMAD SOLIG'IGA TA'SIRI VA INSON KAPITALI ORQALI IJTIMOYIY XARAJATLARNI BOSHQARISH.....	323
Primova Nigora Ikrom qizi	
GLOBAL BIZNESDA INNOVATSIYALARNING ROLI: YANGI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHGA STRATEGIK YONDASHUVLAR	331
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ELEKTRON TIJORAT BILAN SHUG'ULLANUVCHI KORXONALARDA MIJOZLAR QONIQLASH DARAJASI..	337
Aripov Ulug'bek Bahodirovich	
KICHIK BIZNESDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	341
Xakimov Akbar Anvarovich	
FOTOLEKTRIK TIZIM SAMARADORLIGIGA HARORAT, SOYALANISH VA DEGRADATSIYA OMILLARINING TA'SIRI.....	344
Majidova Maxliyo A'zam qizi	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG'DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	354
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	
STUDY OF THE INFLUENCE OF MEMBRANE REACTOR ON METHANE CONVERSION WITH WATER VAPOR AND CARBON OXIDE (IV).....	362
Umida Shabarova, Sugdiyana Abdurasulova	
ESG MANAGEMENT IN COMMERCIAL BANKS OF UZBEKISTAN: EVALUATION PRACTICES, KEY DETERMINANTS, AND STRATEGIC PRIORITIES.....	367
Sanemkhan Abdullaeva	
UMUMIY O'RTA TA'LIM MUASSASALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA STRATEGIK MENEJMENTNING O'RNI VA AHAMIYATI	375
Boymirzayev Doniyorbek Anvarjon o'g'li	
PEDAGOGIK MAHORATNI OSHIRISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH ORQALI TA'LIM JARAYONINI TAKOMILLASHTIRADIGAN PLATFORMA ISHLAB CHIQLASH	379
Salomov Shokirjon, Boboyev Shavkat, Normamatov Xayriddin	
ПОВЫШЕНИЕ ОГНЕСТОЙКОСТИ МАТЕРИАЛОВ НА ОСНОВЕ ВТОРИЧНОГО ПОЛИЭТИЛЕНА.....	386
Назаров Феруз, Назаров Фарход, Ахмедова Фазилат, Элмуродов Элгез, Янгибоев Асадбек	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	391
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Rasulov Akmal Xurshid o'g'li	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	397
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
MADANIY MEROS OBYEKTLARINING TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDAGI STRATEGIK AHAMIYATI	403
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	407
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
XORAZM VILOYATINING IQTISODIY SALOHİYATI VA TRANSPORT INFRATUZILMASINING TARKIBI HAMDA JORIY HOLATI	411
Karimova Shaxnoza O'ktamovna	
TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	418
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA QISHLOQ JOYLARIDA TURIZM XIZMATLARI INFRATUZILMALARINI RIVOJLANTIRISH	423
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
AKTIVLAR QADRSIZLANISHI XARAJATLARINING MOLIYAVIY VA SOLIQ HISOBOTLARIGA TA'SIRI.....	427
Jarimbetov Ajiniyaz Kurbanbaevich	

MUHANDISLIK GEOMETRIYASI VA KOMPYUTER GRAFIKASI FANLARINI O'QITISHDA MULTIMEDIA VA INTERAKTIV TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM NATIJALARIGA TA'SIRI: AUDIO VA VIDEOTEKNOLOGIYALAR IXTISOSLIGI MISOLIDA EMPIRIK TADQIQOT.....	430
Utkirova Mamura Faxriddin qizi	
HUDUDIY TADBIRKORLIK TIZIMIDA INVESTITSION RESURSLAR SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING INSTITUTSIONAL VA EKONOMETRIK YONDASHUVLARI	436
Isakov Axmadali Esanbayevich	
MINTAQAVIY OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARINING INNOVATSION RIVOJLANISHIGA INVESTITSION RESURSLARNING TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH	444
Abdunabiyev Sirojiddin G'anijon o'g'li	
XABAR ALMASHISHGA ASOSLANGAN MARKETINGDA ISTE'MOLCHILARNING SHAXSIY HAYOTINI KUTILMALARI	452
Raxmatova Sitora Shuxratjon qizi	
DAVLAT ISHTIROKIDAGI KORXONALARNI OPTIMALLASHTIRISH VA SOG'LOM RAQOBAT MUHITINI SHAKLLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT SEKTORINI INSTITUTSIONAL ISLOH QILISHNING QIYOSIY TAHLILI.....	461
Sharapov Umidjon Shavkatovich	
ZAMONAVIY SERVIS KOMPANIYALAR TANNARXINI ANIQLASHNING DOLZARB YO'NALISHLARI	471
Berdiyeva Dilfuza Axatovna	
NAVOIY VILOYATINING TURISTIK OBYEKTЛАRI VA ULARDAN SAMARALI FOYDALANISH ORQALI REKREATSION TURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI TAHLILI	477
Turayev Abduvoxid Kuldashevich	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	483
Alimova Dilafro'z Tohir qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TADBIRKORLIKNI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	488
Suvonov Ibrohim Izbosarovich	
QORAKO'L TERI JINGALAKLARINING TAKRORLANMAS KO'RINISHI VA XUSUSIYATLARI.....	492
Hakimova Sh.Q., Azimov J.Sh., Farmonov F.F.	
YOSH TADBIRKORLARNING STARTAP LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI	497
Koriev Orif Azizovich	
HUDUDLARDA OLIY TA'LIM VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI YO'NALISHLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	502
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Karimov Chuxmor Abdirashidovich	
SUG'URTA KOMPANIYALARINING MOLIYAVIY HOLATI VA MOLIYAVIY NATIJALARI TAHLILI.....	507
Alimov Baxodir Batirovich	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI SIFATINI OSHIRISHNING IQTISODIY TAHLILI	513
Turg'unov Nodirbek Muminjanovich	
TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARINING ROLI	516
Xodjimatom Maksudbek Ubaydullayevich	
MINTAQА TURIZM INDUSTRIYASINING IQTISODIY RIVOJLANISHI VA BOSHQARUV FAOLIYATLARI TAHLILI	520
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Ruziqulov Aziz Tuxtayevich	
TIJORAT BANKLARIDA FINTECH TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISH ORQALI MOLIYAVIY INKLYUZIVLIKNI TA'MINLASH: NAZARIY YONDASHUV VA ISTIQBOLLAR	526
Nazarova Shohista Tolmas qizi	
METALLARGA BOSIM OSTIDA ISHLOV BERISH JARAYONLARINI RAQAMLI MODELLASHTIRISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARI	531
Xasanov Kamoliddin Akmal o'g'li, Abdullayev Fatxulla Sagdullayevich, Diyorov Salohiddin Farhod o'g'li, Jalolov Jafar Jamol o'g'li	

XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA PUL MABLAG'LARI HISOBINI MHHS ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH: USLUBIY VA AMALIY YONDASHUVLAR	537
Umurzakov Dilshodbek Xakimovich	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI YASHIRIN IQTISODIYOTNI AMALGA OSHIRISHGA UNDOVCHI OMILLAR.....	543
Bobojonov Azimjon Akmal o'g'li	
MINTAQANING INVESTITSION SALOHİYATINI BAHOLASHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI.....	548
Maxmudov Jasurbek Ergashevich	
BUXORO TARIXIY MARKAZIDAGI MUZEY OBYEKTINING SIG'IM TAHLILI: FAYZULLA XO'JAYEV UY-MUZEYI TAJRIBASIDA.....	553
Odilova Muattar Akram qizi, Qilichov Muhridin Husniddin o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA MOLIYAVIY VOSITALARDAN FOYDALANISHNING USTUVORLIKLARI.....	560
Turdiyeva Muqaddas Umarovna	
МОДЕЛЬ ЦИФРОВОГО ОБЪЕКТА ДЛЯ АНАЛИЗА КОМПЛЕКСНЫХ ЦИФРОВЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ОБЪЕКТОВ.....	565
Гулямов Шухрат, Шамсутдинова Винера, Караханова Алсу, Зайниддинова Зебинисо	
TIJORAT BANKLARINING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISHNING MOLIYAVIY MEKANIZMLARI	571
Yuldoshov Otabek Jovli o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING XALQARO KAPITAL BOZORLARIGA INTEGRATSIYASI VA INVESTITSION SALOHİYATINI OSHIRISH MEKANIZMLARI.....	576
Ortiqov Sidiqjon Xolmurodovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQOBATBARDOSH SALOHİYATNI SHAKLLANTIRISH VA RAQOBAT USTUNLIKLARINI TA'MINLASH MEKANIZMLARI	583
Asenbaeva Aydaygul, Toshqulova Aziza	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING O'ZBEKISTON IQTISODIY TARAQQIYOTIGA TA'SIRI.....	587
Halimov Humoyunbek Tohirjon o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING O'ZBEKISTON IQTISODIY TARAQQIYOTIGA TA'SIRI.....	591
Halimov Humoyunbek Tohirjon o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
SCENARIO-BASED ECONOMETRIC EVALUATION OF REAL INVESTMENT EFFICIENCY IN SMALL BUSINESS ACTIVITIES.....	601
Otajanov Umid Abdullayevich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIY O'SISHNI RAG'BATLANTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA IQTISODIY MEKANIZMLARI.....	611
Iminoxunov Abdukoxor Abdivaitovich	
BANK 4.0 SHAROITIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING BANK BOSHQARUVI SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	619
Boltayev Zokirjon Otazarovich	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA SUV RESURSLARI SALOHİYATIDAN FOYDALANISH USULLARI.....	622
Sapayev Azamat Rustamovich	
ФИСКАЛЬНЫЕ ПРАВИЛА В СРЕДНЕСРОЧНОМ БЮДЖЕТНОМ ПЛАНИРОВАНИИ.....	626
Е.М. Соң	
BUXORO VILOYATINING YALPI HUDUDIY MAHSULOT DINAMIKASI VA UNING TARMOQ TUZILMASIDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLAR TAHLILI	631
Raxmonqulova Nafisa Olimjonovna	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI.....	636
Raupov Shuxrat Soyibovich	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI.....	636
Raupov Shuxrat Soyibovich	

O'ZBEKISTONDA "O'ZSUVA'TA'MINOT" AJ TIZIMI KORXONALARINI "YASHIL" MOLIYALASHTIRISHNI RIVOJLANTIRISHDA XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDA JALB QILINGAN XUSUSIY INVESTITSIYALAR DINAMIKASINING IQTISODIY TAHLILI	652
Risqibekova Nozimaxon	
WAYS TO REDUCING POVERTY BY INCREASING INCOME: INSTITUTIONAL AND SOCIO-ECONOMIC MECHANISMS	657
Muxammedov Jasurbek Oллоberdi ugli, Ganiyev Muhammadjon Khalilovich	
QURILISH KORXONALARIDA XARAJATLARNI KLASSIFIKASIYA QILISH VA HISOBGA OLISH TIZIMI	663
Toshimov Azizbek Hakimovich	
MARKAZIY OSIYO DAVLATLARIDA SUV RESURSLARIDAN OQILONA FOYDALANISH.....	667
Jobborov Elmurod Normo'minovich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK BIZNESNING HUDUDIY IQTISODIYOT RIVOJLANISHIDAGI O'RNI...	672
Jo'rayev Ilhomjon Kamolidinovich	
HUDUDLARARO IQTISODIY NOMUTANOSIBLIK VA UNGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	677
Erkinova Dildora Ravshonbek qizi	
XORIJIY BANKLAR AMALIYOTIDA RISKLARNI VAHOLASH VA BOSHQARISH TAJRIBASI	683
Kudaybergenova Guzal Kuanishbayevna	
КОМПЛЕКСНЫЙ ПОДХОД К ПОВЫШЕНИЮ РАБОТОСПОСОБНОСТИ МЕТАЛЛОРЕЖУЩЕГО ИНСТРУМЕНТА ПРИ ОБРАБОТКЕ ТРУДНООБРАБАТЫВАЕМЫХ МАТЕРИАЛОВ.....	687
Желтухин Андрей Владимирович	
AUDITORLARNING PROFESSIONAL FIKR VA MULOHAZALARINI TAKOMILLASHTIRISHDA XALQARO ILG'OR TAJRIBALARNING AHAMIYATI	694
Parpiyev Jaxongir Ilhomjonovich	
SOVUTGICH QURILMASIDAGI KONDITSIONERDAN AJRALIB CHIQUADIGAN ISSIQLIKDAN MAHSULOTLARNI QURITISHDA FOYDALANISH	699
Nuritov Ikrom, Ibojeva Sevinch, Sultonmurodova Xurinis	
ORGANISATIONAL BEHAVIOR IN ENTERPRISES AND ITS IMPACT ON MANAGEMENT DECISION-MAKING: A REVIEW OF THEORIES	704
Djumanov A.A.	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINI RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLARI VA DOLZARB MUAMMOLARI	714
Taniyev Mirzoxid Xurramovich, Mannabova Madina Sunnatillo qizi	
MILLIY GO'SHT CHORVACHILIGINING INNOVATSION RIVOJLANISHIDA TASHKILIY-IQTISODIY OMILLAR VA ULARNING SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	721
Kushakov Faxriddin Baxtiyarovich	
KORXONANING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI OSHIRISHDA XARAJATLAR MONITORINGINING ROLI.....	731
Urmanbekova Iroda Farxodovna	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA KADRLAR TAYYORLASH VA DUAL TA'LIM TIZIMI RIVOJI.....	738
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	
YANGI O'ZBEKISTONDA GILAMCHILIK SANOATINI RIVOJLANTIRISH MAQSADLARI VA ISTIQBOLLARI....	741
Musayeva Shoirazimovna	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИССЛЕДОВАНИЯ ЖЕНСКОГО ТРУДА НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ В УСЛОВИЯХ ИННОВАЦИОННОЙ И ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ	746
Дониёрова Зухрабону Алишер кизи	
TRANSPORT LOGISTIKA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING MAMLAKAT IQTISODIYOTI RIVOJIDAGI O'RNI	754
Abdusalikova Komila Abdusalikovna	

JAMOAT TRANSPORTI KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYALARINI AMALGA OSHIRISH USULLARI.....	758
Berdiyev Temur Azamatovich	
CHAKANA SAVDO KORXONALARIDA ELEKTRON TIJORAT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI.....	764
Safarov Baxtiyor Djurakulovich	
NAVOIY VILOYATI XATIRCHI TUMANIDA MAVJUD TURISTIK RESURSLARDAN ICHKI VA XALQARO TURIZMDA FOYDALANISH IMKONIYATLARI	769
Turayev Abduvoxid Kuldashovich	
RAQAMLI PLATFORMALARNI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALARNING INKLUZIVLIGINI OSHIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI.....	776
Azizbek Nusratov San'atillayevich	
MINERAL VA KIMYOVIY QO'SHIMCHALAR BILAN KOMPLEKS MODIFIKATSIYALASH ORQALI SEMENT MATRITSASI MUSTAHKAMLIGINI OSHIRISH.....	781
Turgaev Jambul Adilbaevich	
KICHIK BIZNES SOHASIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR TRANSFERINI TA'MINLASH OMILLARI VA ISTIQBOLLARI.....	787
Yodgorova Xalima To'liqinova	
WAYS TO IMPROVE PRICING POLICY MECHANISMS OF STATE-OWNED ENTERPRISES.....	792
Mavlonov Ozod Ulug'bekovich	
AN'ANAVIY VA SUN'IY INTELLEKTGA ASOSLANGAN BOSHQARUV TIZIMLARINING QIYOSIY TAHLILI (MS1H1 SERVO MOTORI MISOLIDA)	798
Pirmatov Nurali Berdiyevich, Egamov Akmal Mamarasulovich, Mamarasulov Nodir Akmal o'g'li	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIYAVIY BARQARORLIK VA LIKVIDLIKNI BOSHQARUV HISOBIGA INTEGRATSIYALASH: KO'RSATKICHLAR TIZIMI, PROGNOZLASH VA ERTA OGOHLANTIRISH MEXANIZMI.....	803
Xojiboyev Muxiddin Shodimuxamedovich	
TAYYOR MAHSULOT QADRSIZLANISHI HISOBINI XALQARO STANDARTLARGA MOSLASHTIRISH: ISHCHI SCHYOTLARINI JORIY ETISHNING METODIK ASOSLARI.....	808
Babakulova Matluba Kurbannazarovna	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И МЕДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ СИСТЕМОЙ РАБОТЫ В МАХАЛЛЯХ.....	812
Kosimjonov Nozimjon Kozimjonovich	
MINTAQALARNING BARQAROR IQTISODIY O'SISHIDA YASHIL IQTISODIYOT KONSEPSIYASINING AHAMIYATI: NAZARIY YONDASHUVLAR TAHLILI	815
Maxmudov Sobir Xudoyberdiyevich	
TURISTIK XIZMAT BOZORINING MOHIYATI, UNING VAZIFALARI VA MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	821
Payazov Murod Maqsudovich, Salimova Mumtozbeqim Jahongir qizi, Shahnoza Xudoyberdiyeva Davlatovna	
CHIGITLI PAXTA TARKIBIDAN YOT ARALASHMALARNI AJRATISH UCHUN QO'LLANILADIGAN TEXNOLOGIYALAR.....	825
Bozorov Dilmurod Bahromjon o'g'li, Jakparov Oltinboy Rustamjon o'g'li	
FEMALE ENTREPRENEURSHIP AND GREEN INITIATIVES: A CONCEPTUAL FRAMEWORK FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN	830
Abduxafizova Madinabonu Mirabbos qizi	
SOLIQ INSTRUMENTLARI ORQALI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	834
Akbarov Abdulhamid Akmal o'g'li, Ahrorqulov Jonibek Otabek o'g'li	
O'ZBEKISTONDA SANOAT ISHLAB CHIQRISHI KONSENTRATSIYASINING HUDUDIY TAHLILI: VILOYATLAR VA MAXSUS IQTISODIY ZONALAR BO'YICHA HERFINDAHL-HIRSCHMAN INDEKSI	839
Anvarxonov Abdulatifxon Jamshidxon o'g'li	

CHARM-POYABZAL SANOATI TARMOG'INING RIVOJLANISHI VA O'ZIGA XOS JIHATLARI TO'G'RISIDA.....	847
Azimova Feruza Payziyevna, O. Maxmudov	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOG'INING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA RESURS EHTIYOJLARI.....	852
Arziqulova Oybarchin Eshquvat qizi	
KADRLAR SALOHİYATINI OSHIRISHGA YO'NALTIRILGAN TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	858
Xo'jaqulov Bobur Rustam o'g'li	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA KREDITLASH TIZIMINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	864
Tajimuratova Nelufar Vays qizi	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI BAHOLASHNING EKONOMETRIK MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	871
Normamatova Sitara Nozim qizi, Raxmanov Mexridin Sindarovich	
BAHOLANGAN RISKLARGA NISBATAN AUDITORNING HATTI-HARAKATLARI	876
A.Z.Avlokulov	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA DAVLAT SUBSIDİYALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA MOLIYAVIY HISOBOTDA OCHIB BERISHNI TAKOMILLASHTIRISH	880
Qadamov Mirzobek Ulug'bek o'g'li	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	885
Мухторов М. Н., Каримова А. М.	
FIZIK XAVFSIZLIK NAZORATI VA UNI ISPY DASTURI ASOSIDA MONITORING QILISH.....	892
Usmanbayev Doniyorbek Shuxratovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH JARAYONIDA STRATEGIK MENEJMENTNING AHAMIYATI	902
Bazarbaeva Dildora Ekramjon qizi, Koshanov Abdimurat Azat uli	
KALSIYLANGAN SODA ISHLAB CHIQRISHDA TEXNOLOGIK PARAMETRLARNI METROLOGIK TA'MINLASHNING AHAMIYATI	910
Ametova Biybisuliu Xamidullaevna, Ametov Quanishbay Xamidullaevich	
ЛЬГОТЫ ПО ПРЯМЫМ И КОСВЕННЫМ НАЛОГАМ И ИХ ГАРМОНИЧНОЕ СООТНОШЕНИЕ	915
Фаттоев Олимжон Гайрат ўғли	
O'ZBEKISTONDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI QO'LLAB-QUVVATLASHNING KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHDAGI INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	920
Ulashova Zarnigor Botirali qizi	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH.....	925
Abduraxmonov Valijon G'ofurovich, Yusupova Dilnigor A'zamjon qizi	
IQTISODIY TIZIMDA RISK VA UNING XUSUSIYATLARI TAHLILI.....	929
Nasimov Ravshanjon Azimovich	
INSON KAPITALIGA INVESTITSİYALARNI JALB QILISHNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	937
Zayniddinov Aloviddin Zayniddin o'g'li	
SOLIQ NAZORATINING AMALIYOTDAGI SAMARADORLIK JIHATLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	945
Nizomxonov Elbekxon Erkinxon o'g'li	
FISKAL MEKANIZMLARNING HUDUDIY RIVOJLANISHGA TA'SIR ETISH XUSUSIYATLARI.....	950
Ne'matov Ne'matulla Erkinbojevich	
ФИСКАЛЬНАЯ ПОЛИТИКА: ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	955
Воронин Сергей Анатольевич, Ахмедова Фазилат Жураевна	
IMPROVING EMPLOYEE MOTIVATION AND DEVELOPING AN EFFECTIVE INCENTIVE SYSTEM IN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT.....	962
Makhmudov Sunnatjon Abdujabbor ugli, Ashurova Jasmina Jo'ra kizi	

O'ZBEKISTONDA KO'P POG'ONALI PENSIYA TIZIMIGA O'TISHNING EKONOMETRIK TAHLILI VA MOLIVAVIY BARQARORLIK MODELLARI	966
Mamatqulova Yayra Dilmurod qizi	
SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY O'SISHNING TASHKILIIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	971
Astanayev Kulmakhammat Sanayevich	
JAHON IQTISODIYOTINING GLOBALLASHUV OMILLARI VA BOSQICHLARI	977
Abdullayeva Zulfiya Izzatovna	
ISHLAB CHIQRISH KORXONALARIDA JUST-IN-TIME TIZIMIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI	981
Mahmudov Sunnatjon Abdujabbor o'g'li	
KORXONALARDA ASOSIY FAOLIYAT XARAJATLARINING AUDITINI AMALGA OSHIRISH XUSUSIYATLARI	986
Djumayeva Guzal Axtamovna, Sag'dullayev Abdullo Valijon o'g'li	
XOM ASHYO VA MATERIALLAR AUDITINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	990
Qo'ziyeva Maftuna Otabek qizi, Rafikova Aziza Xurshid qizi	
AHOLI TURMUSH SIFATINI OSHIRISH VA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHDA MEHNAT RESURSLARIDAN SAMARALI FOYDALANISHNING O'RNI (Navoiy viloyati misolida)	994
O'roqov Mamurali Odil o'g'li	
INTEGRATIV YONDASHUV ASOSIDA GENERATIV SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ORQALI BO'LAJAK MUHANDISLARINING KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1000
Ibragimov Suxrob Latifovich	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA STRATEGIK BOSHQARUVNI TADQIQ ETISHNING ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLARI.....	1004
Ismailova Nilufar Sabitdjanovna	
СРАВНЕНИЕ МЕТОДОВ ФОРМОВКИ ТРУБ СРЕДНЕГО И БОЛЬШОГО ДИАМЕТРА	1010
Юсупов А.А., Райимкулов С.Х.	
TURIZM XIZMATLARINING RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDAGI RIVOJLANISH DARAJASINI BAHOLASH.....	1015
Qodirov Farrux Ergash o'g'li, Musirmanov Shohboz Usmon o'g'li	
DAVLAT GRANTLARI TANLOVLARINI SHAKLLANTIRISHDA KO'P BOSQICHLI IJTIMOYIY MASLAHATLASHUV VA RAQAMLI JAMOATCHILIK ISHTIROKI MEXANIZMINING AHAMIYATI.....	1020
Xasanov Jahongir Botir o'g'li	
PAHTA XOM ASHYOSINI CHUQUR QAYTA ISHLASH ORQALI QO'SHIMCHA QIYMAT YARATISH.....	1025
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li, Sayitbayev Shermirza Datkamirzayevich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RAQAMLASHTIRISH ORQALI SAMARADORLIKNI OSHIRISH MEXANIZMLARI	1030
Usmonov Maxsud Tulqin o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДОЛОГИИ ОЦЕНКИ И АНАЛИЗА ПОКАЗАТЕЛЕЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ СФЕРЫ УСЛУГ В УСЛОВИЯХ «ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ»	1036
Хайдарова Дилдора Жахонгир кизи	
ТЕОРИЯ ОРГАНИЗАЦИИ ИСЛАМСКОГО СТРАХОВАНИЯ И ЕГО СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ НА ПРИМЕРЕ БЛИЖНЕВОСТОЧНЫХ СТРАН.....	1040
Гаффоров Шухрат Насриевич	
BANKLARDA ICHKI NAZORAT TIZIMI SAMARADORLIGINING MOLIVAVIY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	1047
Nurmuxammedov Abdijabbar Yunusovich	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI BAHOLASHNING EKONOMETRIK MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1054
Normamatova Sitara Nozim qizi, Raxmanov Mexridin Sindarovich	

JAHON SAVDO TASHKILOTI TALABLARI DOIRASIDA MAMLAKATIMIZ KORXONALARINING XALQARO RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH XUSUSIYATLARI.....	1059
Masharipova Manzura Alimbayevna	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSIYALARNING AHAMIYATI....	1067
Dusmatov Begmuxammad Olimjonovich, Mirzaahmedov Mirziyo Ulug'bek o'g'li	
XO'JALIK YURITUVCHI BIZNES SUBYEKTLARI BIZNES MUHITI RIVOJLANISHIGA DAVLATNING TA'SIRI..	1072
Hazratov Abror Panjiyevich, Muratkulov Xumoyun Dilshodovich	
YASHIL XIZMATLAR SOHASINING MOHIYATI, IJTIMOY-IQTISODIY FUNKSIYASI VA BARQAROR RIVOJLANISHDAGI O'RNI	1077
Y.M. Xalikov	
ASALARICHILIK XO'JALIKLARIDA BUXGALTERIYA HISOBINING XUSUSIYATLARI	1085
Ishturdiyev Hasan Abdigapparovich	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	1091
Мухторов М. Н., Каримова А. М.	
«HR BUSINESS PARTNER» КАК ИНСТРУМЕНТ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ ПЕРСОНАЛОМ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА	1098
Дониерова Фотимабону Алишер қизи	
KICHIK VA O'RTA BIZNES SUBYEKTLARI UCHUN REAL VAQT REJIMIDA DINAMIK RISK-PROFILGA ASOSLANGAN KREDIT LAYOQATINI BAHOLASHNING ADAPTIV MODELI (DRP-KREDIT MODELI)...	1109
Hamroyeva Sabina Ismoil qizi, Ismailov Dilshod Anvarjonovich	
QISHLOQ HUDUDLARIDA AGROBIZNES TUZILMALARINI RIVOJLANTIRISH BORASIDAGI XORIJIY TAJRIBA VA UN DAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.....	1115
Yoqubjonov Ibrohim G'olibjon o'g'li	
INFLYASIYA VA BUDJET XARAJATLARI: ASOSIY BOG'LIQLIKLAR.....	1118
Izbosarov Bobur Baxriddinovich, Umirov Sherzod Baxriddinovich	
KICHIK BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASHDA SOLIQ SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	1124
Bakirov Kobiljon Mamatyusupovich	
АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ ДИСТАНЦИОННЫХ БАНКОВСКИХ УСЛУГ В УЗБЕКИСТАНЕ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ЭКОНОМИКИ.....	1128
Уктамов Альберт Жасурович Bakirov Kobiljon Mamatyusupovich	
КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ КОМПЛЕКСНОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ УЧАСТИЕМ: СНИЖЕНИЕ РИСКОВ, УКРЕПЛЕНИЕ КАПИТАЛЬНОЙ БАЗЫ И ЛИБЕРАЛИЗАЦИЯ АКТИВОВ.....	1135
Эгамова Махфурат Эсановна	
ФАЗООБРАЗОВАНИЕ И ФИЗИКО-ХИМИЧЕСКИЕ СВОЙСТВА МАГНИЕВОГО ОКСИХЛОРИДНОГО ЦЕМЕНТА, СИНТЕЗИРОВАННОГО ИЗ КАУСТИЧЕСКОГО ДОЛОМИТА.....	1141
Абылова Амина, Сайпов Абат, Бекбосынова Рысгул, Абылов Женис	
HUDUDLARDA MADANIY TURIZM XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING BOSHQARUV USULLARI	1150
Shohruzbek Ruziyev	
BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA SIRKULAR IQTISODIYOT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI	1156
Xalikulova Gulzada Tojimuratovna, Kuziyeva Nargiza Ramazanovna	
MARKAZIY OSIYODA SUN'IY INTELLEKTNING KICHIK VA O'RTA BIZNES SAMARADORLIGIGA TA'SIRI.....	1162
Kodirova Samira Kamol qizi	

MEHNAT SHARTNOMASI ASOSIDA FAOLIYAT YURITUVCHI QO'RIQLASH DEPARTAMENTI TIZIMIDAGI IDORAVIY HARBIYLASHTIRILGAN QO'RIQLASH VA IDORAVIY QOROVULLIK BO'LINMALARI ISHCHI-XIZMATCHILARIGA DAVLAT IJTIMOIIY SUG'URTASINI TATBIQ ETISHNING HUQUQIY-IQTISODIY JIHATLARI	1169
Salimbayev Mirsohibjon Mirsodiq o'g'li	
RAQOBATBARDOSHLIK NAZARIYALARINING EVOLYUTSIYASI VA HUDUDIIY USTUNLIKLARNING INSTITUTSIONAL ASOSLARI	1175
Sattorov Quvonchbek Shoxzamonovich	
O'ZBEKISTONDA BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDA "YASHIL" TEXNOLOGIYALARINING O'RNI VA ISTIQBOLLARI	1181
Kazakova Zulayho, Saida'zamova Nilufar, Isroilov Shohruh	
YASHIL LOGISTIKA VA TRANSPORT TIZIMI TRANSFORMATSIYASI ORQALI BARQAROR MAKROIQTISODIY O'SISHNI TA'MINLASHNING ILMIIY-USLUBIIY ASOSLARI.....	1186
Jalolova Madina Shopo'lat qizi	
ПОВЫШЕНИЕ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ДИВИДЕНДНОЙ ПОЛИТИКИ В КОМПАНИЯХ УЗБЕКИСТАНА	1192
Шермухамедов Акмал Комилжонович	
KICHIK BIZNESDA CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH TEXNOLOGIYALARINING IQTISODIY SAMARASI.....	1198
Ergashev Jamshid Jamoliddinovich, Muhammadjonova Iroda Bahodir qizi	
KIYIM DIZAYNIDA ESTETIK VA FUNKSIONALLIK UYG'UNLIGI.....	1202
Ergasheva Rashida Abdug'aniyevna	
K-SURE JANUBIIY KOREYA EKSPORTINI QO'LLAB-QUVVATLASH BO'YICHA ASOSIIY DAVLAT MUASSASASI SIFATIDA.....	1205
Umarov Xasan Sunnatullaevich	
MAXSUS IQTISODIY ZONALARDA RAQAMLI SOLIQ MA'MURIYATCHILIGINI SHAKLLANTIRISHNING KONSEPTUAL MODELII	1210
To'rayeva Nafisa Odiljonovna	
SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY O'SISHNING TASHKILIIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1215
Astanayev Kulmaxammat Sanayevich	
RESURSGA ASOSLANGAN YONDASHUV ASOSIDA SANOAT KORXONALARI RAQOBAT USTUNLIGINI SHAKLLANTIRISH YO'LLARI	1221
Jalolov Abbasxon Ravshaxon o'g'li	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA KUZATUV KENGASHI FAOLIYATINING SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ZAMONAVIIY MEXANIZMLARI.....	1228
Ashurov Furkatjon Shuxratovich	
NORASMIY BANDLIKNI QISQARTIRISH VA AHOLI DAROMADLARINI OSHIRISHDA O'ZINI O'ZI BAND QILISHNING AHAMIYATI	1233
Sabirov Mirza Qilichbayevich	
Zararli dasturiiy ta'minotni aniqlash va tahlil qilishda neyron tarmoqlardan foydalanish imkoniyatlari.....	1238
Nuratdinov Xushnid Begzadovich, Erejepov Kewlimjay Kaymatdinovich	
O'ZBEKISTON KORXONALARIDA INVESTITSIIYA FAOLIYATINING ZAMONAVIIY HOLATI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	1244
No'monjonova Muazzam Mahbubjon qizi	
BUDJET TASHKILOTLARIDA ICHKI AUDIT METODOLOGIYASINI SHAKLLANTIRUVCHI TAMOIYILLAR VA YONDASHUVLAR.....	1250
Saitmuratov Saitmuarat Masharip o'g'li	
ASINXRON MOTORLARNING NOSIMMETRIK REJIMLARINI NAZORAT QILISH VA BOSHQARISH TIZIMLARI UCHUN EKSPERIMENTAL TADQIQOTLAR METODIKASINI ISHLAB CHIQISH.....	1255
Tojimurodov Dilshodbek Dilmurodjon o'g'li	

SOLIQ ORGANLARI VA SOLIQ TO'LOVCHILAR O'RTASIDAGI NIZOLARNI SUDGACHA HAL ETISH TIZIMINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	1263
Solihova Xumora Xasan qizi	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA KUZATUV KENGASHI FAOLIYATINING SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI.....	1269
Ashurov Furkatjon Shuxratovich	
TIJORAT BANKLARI AKTIV VA PASSIVLARI MUVOFIQLIGI VA UNI BOSHQARISH	1274
Saidov Doniyor Abdullayevich	
AI-BASED AUTOMATED ASSESSMENT SYSTEMS AND THEIR ROLE IN EDUCATION QUALITY MONITORING: THE CASE OF UZBEKISTAN.....	1280
Majidova Yulduz, Janayev Bunyod, Choriyev Anvar, Mamatqulov Mavlon	
MAHALLIY BYUDJETLARDA SOLIQLARNI UNDIRISHNI OPTIMALLASHTIRISH MASALALARI	1286
To'xсанov Qudratillo Nozimovich	
O'ZBEKISTONDA BOG'DORCHILIK KLASSTERLARINI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI VA XUSUSIYATLARI.....	1294
Murtazayev Olim, Norbekov Fazliddin Iskandar o'g'li	
SOLIQ NIZOLARINI MA'MURIY TARTIBDA KO'RIB CHIQISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH VA UNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	1301
Solihova Xumora Xasan qizi	
KRIPTOAKTIVLAR VA MBRVNING MONETAR SIYOSAT TRANSMISSIYA MEXANIZMIGA TA'SIRI.....	1305
R.I. Rashidov, S.B.Eshmurodova	
"SMART TOURISM FAMILY ENTREPRENEURSHIP SYSTEM" MODELINING SINERGETIK SAMARADORLIGI VA TURIZM SOHASIDA OILAVIY TADBIRKORLIKNI INVESTITSİYALAR BILAN TA'MINLASHDAGI IMKONIYATLARI.....	1310
Pardayeva Ozoda Mamayunusovna	
KORPORATIV KONFLIKTLARNI TARTIBGA SOLISHNING MOLIYAVIY MEXANIZMLARI.....	1318
Xoliqova Saboxat Abdukarim qizi	
LONDON XALQARO MOLIYA MARKAZINING RIVOJLANISH OMILLARI VA RAQOBAT USTUNLIKLARI	1325
Alimardonov Elshod Dilshodovich	

LONDON XALQARO MOLIYA MARKAZINING RIVOJLANISH OMILLARI VA RAQOBAT USTUNLIKLARI

Alimardonov Elshod Dilshodovich

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

“Xalqaro moliya” kafedrası professori, i.f.n.

E-mail: alimardonoved@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada London xalqaro moliya markazining tashkil etilishi va rivojlanishining asosiy omillari, shakllanish bosqichlari, huquqiy asoslari hamda institutsional tuzilmasi tahlil qilingan. Shuningdek, markazning ustun jihatlari, rivojlanish imkoniyatlari, investorlar uchun yaratilgan qulay shart-sharoitlar, soliq imtiyozlari, zamonaviy rivojlanish tendensiyalari hamda xalqaro moliyaviy bozordagi raqobat afzalliklari yoritilgan.

Kalit so'zlar: Magna Carta, “Big Bang” islohotlari, Brexit, investitsiyalar, innovatsiyalar, fintech, kapital bozorlari, barqaror moliya, Global moliyaviy markazlar indeksi (GFCI), sun'iy intellekt, pretsedent huquq tizimi (common law), global valyuta savdosi (FX turnover), xalqaro bank faoliyati (cross-border banking), aksiyadorlik kapitali, aksiyalarning birlamchi ommaviy joylashtirilishi (IPO), boshqaruv ostidagi aktivlar (AUM), prudensial nazorat, moliyaviy xulq-atvor nazorati.

Аннотация. В данной статье исследуются основные факторы формирования и развития Лондонского международного финансового центра, этапы его становления, правовые основы функционирования и институциональная структура. Особое внимание уделено анализу конкурентных преимуществ центра, перспектив развития, благоприятных условий для инвесторов, налоговых льгот, современных тенденций развития, а также его роли в укреплении позиций на мировом финансовом рынке.

Ключевые слова: Великая хартия вольностей (Magna Carta), реформы «Большого взрыва» (Big Bang Reforms), Брексит, инвестиции, инновации, финтех (финансовые технологии), рынки капитала, устойчивые финансы, Индекс глобальных финансовых центров (GFCI), искусственный интеллект, система прецедентного права (common law), глобальный валютный оборот (FX turnover), трансграничная банковская деятельность (cross-border banking), акционерный капитал, первичное публичное размещение акций (IPO), активы под управлением (AUM), пруденциальный надзор, надзор за поведением участников финансового рынка.

Abstract. This article examines the key factors behind the establishment and development of the London International Financial Centre, including its stages of evolution, legal foundations, and institutional structure. The study highlights the Centre's competitive strengths, development prospects, investor-friendly environment, tax incentives, contemporary development trends, and its role in maintaining a leading position in the global financial market.

Keywords: Magna Carta, Big Bang Reforms, Brexit, investments, innovations, FinTech, capital markets, sustainable finance, Global Financial Centres Index (GFCI), artificial intelligence, common law legal system, global foreign exchange turnover (FX turnover), cross-border banking, equity capital, initial public offering (IPO), assets under management (AUM), prudential supervision, financial conduct regulation.

KIRISH

Jahon iqtisodiyotida globallashuv jarayonlarining tobora chuqurlashib borishi sharoitida milliy iqtisodiyotning xalqaro raqobatbardoshligini oshirish, eksport salohiyatini yuksaltirish, yuqori texnologiyalarga asoslangan ishlab chiqarishni kengaytirish hamda iqtisodiyotni modernizatsiya qilish jarayonlari yirik hajmdagi investitsiyalarni jalb etishni talab etadi. Bu borada xorijiy investitsiyalar muhim ahamiyat kasb etadi. Xorijiy investitsiyalarni milliy iqtisodiyotga keng jalb qilishda mamlakatdagi investitsiya muhiti, investorlar uchun yaratilgan qulay shart-sharoitlar va huquqiy kafolatlar alohida o'rin tutadi.

Investitsiyalar hajmini sezilarli darajada oshirish, kapital bozorini rivojlantirish hamda ilg'or xalqaro standartlarni joriy etish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 30-martdagi “Toshkent xalqaro moliya markazini tashkil etish to'g'risida”gi PF–48-son Farmoni¹ bilan Toshkent xalqaro moliya markazi (TXMM) tashkil etildi [1]. Mazkur Farmonga muvofiq, markaz hududida moliyaviy, investitsiyaviy va bank faoliyati, sug'urta xizmatlari, qimmatli qog'ozlar bozori, to'lov tizimlari, islomiy va yashil moliya, fintech, raqamli

1 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 2026-yil 30-martdagi PF-48-son <https://www.lex.uz/uz/docs/-8103316>

(kripto) aktivlar, auditorlik, konsalting hamda yuridik xizmatlarni amalga oshirish uchun keng imkoniyatlar yaratildi.

Toshkent xalqaro moliya markazining samarali faoliyat yuritishini ta'minlashda ilg'or xorijiy tajribalarni chuqur o'rganish muhim ahamiyatga ega. Shu nuqtayi nazardan, London xalqaro moliya markazining shakllanish omillari, rivojlanish bosqichlari, zamonaviy tendensiyalari va xalqaro raqobat ustunliklarini ilmiy jihatdan tahlil qilish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

“Borsa Istanbul Review” jurnalida chop etilgan Vo va Nguyenning “Determinants of a Global Financial Center: An Exploratory Analysis” nomli maqolasida global moliyaviy markazlarning shakllanishiga ta'sir etuvchi asosiy omillar tahlil qilingan [2]. Mualliflarning ta'kidlashicha, moliyaviy markazlarning muvaffaqiyati iqtisodiy barqarorlik, rivojlangan moliyaviy infratuzilma, samarali huquqiy tizim, xalqaro savdoga ochiqlik, texnologik rivojlanish va inson kapitali bilan uzviy bog'liqdir. Tadqiqot natijalari xalqaro moliyaviy markazlar investorlar uchun qulay institutsional muhit va innovatsion moliyaviy xizmatlar orqali global kapital oqimlarini samarali jalb qilishini ko'rsatadi.

“Economic Modelling” jurnalida chop etilgan Kim, Lin va Liuning “Financial Openness and Wealth Inequality: The Moderating Role of Financial Development” nomli maqolasida moliyaviy ochiqlik va boylik tengsizligi o'rtasidagi bog'liqlik hamda ushbu jarayonda moliyaviy rivojlanishning moderatsion roli tadqiq etilgan [3]. Mualliflar moliyaviy ochiqlik iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishi bilan bir qatorda, moliyaviy tizimi yetarli darajada rivojlanmagan mamlakatlarda boylik tengsizligiga ta'sir ko'rsatishi mumkinligini qayd etadilar. Tadqiqot natijalariga ko'ra, rivojlangan moliyaviy institutlar va samarali moliyaviy siyosat moliyaviy ochiqlikning ijtimoiy-iqtisodiy natijalarini muvozanatlashtirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Mazkur xulosalar Toshkent xalqaro moliya markazini rivojlantirish jarayonida ham dolzarb bo'lib, moliyaviy bozorlarni liberallashtirish bilan birga inklyuziv moliyaviy tizimni shakllantirish, moliyaviy xizmatlardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish hamda ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash zarurligini ko'rsatadi.

“Global Finance Journal” jurnalida chop etilgan Vo va Dalyning “The Determinants of International Financial Integration” nomli maqolasida xalqaro moliyaviy integratsiyaning asosiy determinantlari, jumladan iqtisodiy rivojlanish, savdo ochiqligi, institutsional muhit, moliyaviy rivojlanish va kapital harakati siyosati empirik jihatdan o'rganilgan [4]. Mualliflarning fikricha, xalqaro moliyaviy integratsiya samarali huquqiy tizim va rivojlangan moliyaviy infratuzilma bilan bevosita bog'liqdir. Ushbu xulosalar moliyaviy markazlar raqobatbardoshligini oshirishda institutsional omillarning muhimligini tasdiqlaydi.

“Journal of International Financial Markets, Institutions and Money” jurnalida chop etilgan Degl'Innocenti va hammualliflarining “Bank Efficiency and Financial Centres: Does Geographical Location Matter?” nomli maqolasida banklar samaradorligi va moliyaviy markazlarga geografik yaqinlik o'rtasidagi bog'liqlik tahlil qilingan [5]. Tadqiqot natijalariga ko'ra, London va Nyu-York kabi yirik moliyaviy markazlarga yaqin joylashgan banklarning moliyaviy-iqtisodiy samaradorligi yuqoriroq bo'lib, global moliyaviy inqiroz davrida ushbu omilning ahamiyati yanada ortgan. Mazkur natijalar Toshkent xalqaro moliya markazida bank tizimi samaradorligini oshirish, investitsiyalar oqimini kengaytirish hamda mamlakatning mintaqaviy moliyaviy integratsiyasini mustahkamlash uchun muhim ilmiy-amaliy asos bo'lib xizmat qiladi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti matbuot xizmati tomonidan e'lon qilingan “Moliya va raqamli texnologiyalar sohasidagi yangi tashabbuslar taqdimot qilindi” nomli materialda Toshkent xalqaro moliya markazi yangi turdagi investitsiyalarni jalb qilish va barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlashning muhim vositalaridan biri sifatida baholangan [6]. Hisob-kitoblarga ko'ra, 2030-yilgacha moliya markazi iqtisodiyotga qo'shimcha 20–25 milliard AQSH dollari miqdorida investitsiyalar jalb etishi, yalpi ichki mahsulot o'sishiga har yili qo'shimcha 1 foizgacha hissa qo'shishi, 15 mingtagacha yuqori malakali ish o'rni yaratishi hamda 10 ming nafardan ortiq mutaxassislarning malakasini oshirishga xizmat qilishi kutilmoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mavzuni ilmiy o'rganish, tahlil qilish va tadqiq etish jarayonida tizimli tahlil, statistik tahlil hamda ilmiy abstraksiya usullaridan keng foydalanildi. Tadqiqotda ilmiy abstraksiya usuli asosida London xalqaro moliya markazining rivojlanish omillari va raqobat ustunliklari yuzasidan nazariy xulosalar shakllantirildi. Tizimli va statistik tahlil usullari yordamida moliya markazining rivojlanish bosqichlari, o'ziga xos tendensiyalari hamda faoliyat samaradorligini belgilovchi omillar aniqlandi. Shuningdek, tadqiqot davomida markazning raqobat afzalliklari, rivojlanish imkoniyatlari, istiqbolli yo'nalishlari hamda kelgusidagi taraqqiyot salohiyati kompleks baholandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalariga ko'ra, 1215-yilda Angliyada Magna Carta qabul qilinib, u shaxsiy huquq va erkinliklarning huquqiy kafolatlarini mustahkamladi hamda Londonning mahalliy va xorijiy savdogarlar uchun ishonchli savdo markazi sifatida rivojlanishiga zamin yaratdi. Aynan shu davrdan boshlab Londonning xalqaro moliya markazi sifatida shakllanish va rivojlanish jarayoni boshlandi. 1694-yilda Angliya bankining (Bank of England), shuningdek, qirollik birjasining rivojlanishi London moliya bozorining institutsional asoslarini mustahkamladi.

Merkantilistik savdo-iqtisodiy va moliyaviy siyosat, shuningdek, XVIII asrdagi sanoat inqilobi Londonning ikki asrdan ortiq vaqt davomida jahonning yetakchi moliyaviy markazi sifatidagi mavqeini mustahkamlashga xizmat qildi. Ushbu maqom Britaniya imperiyasining iqtisodiy qudrati va oltin standart tizimiga asoslangan bo'lib, funt sterling xalqaro valyuta tizimining asosiy tayanch valyutalaridan biri sifatida faoliyat yuritgan.

Londonning zamonaviy xalqaro moliya markazi sifatida shakllanishidagi muhim institutsional burilish 1986-yildagi "Big Bang" islohotlari hamda 1986-yilda qabul qilingan "Moliyaviy xizmatlar to'g'risida"gi Qonun (Financial Services Act) bilan bog'liqdir. "Bank of England" ma'lumotlariga ko'ra, "Big Bang" islohotlaridan so'ng yuzaga kelgan raqobat muhitida risklar va manfaatlar to'qnashuvi ehtimoli ortganligi sababli bozorni tartibga solish va investorlarni himoya qilish mexanizmlarini kuchaytirish zarurati vujudga kelgan [20]. Bu holat London xalqaro moliya markazining rivojlanishi deregulatsiya va samarali nazorat mexanizmlarining uyg'unlashuvi asosida amalga oshirilganligini ko'rsatadi.

Keyingi muhim bosqich 2000-yilda "Moliyaviy xizmatlar va bozorlar to'g'risida"gi Qonunning (Financial Services and Markets Act 2000 — FSMA 2000) qabul qilinishi bilan bog'liqdir [17]. "HM Treasury" (Buyuk Britaniya G'aznachiligi) va boshqa rasmiy manbalarga ko'ra, mazkur qonun Buyuk Britaniyada moliyaviy tartibga solishning zamonaviy modelini shakllantirgan. Natijada markazlashgan va aniq regulativ arxitektura vujudga kelib, London xalqaro investorlar uchun yuqori darajadagi huquqiy aniqlik va ishonchlilikni ta'minlovchi moliyaviy markazga aylangan.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, 2008-yilgi global moliyaviy inqirozdan keyin London xalqaro moliya markazi rivojlanishining yangi bosqichi boshlandi. Xususan, 2012-yilda qabul qilingan "Moliyaviy xizmatlar to'g'risida"gi Qonun (Financial Services Act) asosida Moliyaviy siyosat qo'mitasi (Financial Policy Committee — FPC) tashkil etildi [18]. Mazkur qo'mita Angliya banki tarkibida faoliyat yuritib, tizimli risklarni aniqlash, monitoring qilish va kamaytirish, makroprudensial siyosatni amalga oshirish hamda moliyaviy barqarorlikni ta'minlash vazifalarini bajarishga kirishdi.

Bu davrda banklar va sug'urta kompaniyalarining moliyaviy barqarorligini nazorat qilish, ya'ni prudensial nazorat Angliya banki (Bank of England) tarkibidagi Prudensial tartibga solish organi (Prudential Regulation Authority — PRA) zimmasiga yuklatildi [10]. Moliyaviy bozorlar, moliyaviy institutlar va iste'molchilar o'rtasidagi munosabatlarni tartibga solish, bozor yaxlitligini ta'minlash hamda iste'molchilar manfaatlarini himoya qilish vazifalari esa Moliyaviy xulq-atvorni nazorat qilish boshqarmasi (Financial Conduct Authority — FCA) zimmasiga yuklatildi [9]. Mazkur institutsional o'zgarishlar London xalqaro moliya markazining "chuqur bozor va kuchli nazorat" modelini yanada mustahkamladi.

London xalqaro moliya markazi rivojlanishining to'rtinchi bosqichi Brexit'dan keyingi moslashuv va transformatsiya davri bilan bog'liqdir. Xususan, 2023-yilda qabul qilingan "Moliyaviy xizmatlar va bozorlar to'g'risida"gi Qonun (Financial Services and Markets Act 2023) saqlab qolingan Yevropa Ittifoqi huquqining moliyaviy xizmatlarga oid qismini bekor qilish hamda milliy regulativ tizimni qayta shakllantirish uchun huquqiy asos yaratdi [19].

Shuningdek, 2025-yilda qabul qilingan "Moliyaviy xizmatlar sohasining o'sishi va raqobatbardoshligini oshirish strategiyasi" (Financial Services Growth and Competitiveness Strategy) Buyuk Britaniyaning mazkur yo'nalishdagi 10-yillik rivojlanish rejasini belgilab berdi. Mazkur strategiya London va Buyuk Britaniyani investitsiyalar, innovatsiyalar, fintech, kapital bozorlari hamda barqaror moliya (sustainable finance) sohalarida dunyoning eng jozibador moliyaviy markazlaridan biriga aylantirishni maqsad qilgan.

Londonning asosiy raqobat ustunliklari moliya bozorining chuqurligi, huquqiy ishonchlilik, xalqaro bank klasterining mavjudligi hamda moliyaviy xizmatlarning keng diversifikatsiyalashgan bazasi bilan izohlanadi. 2025-yilgi Global moliyaviy markazlar indeksi (Global Financial Centres Index — GFCI) natijalariga ko'ra, London dunyoda 2-o'rinni, G'arbiy Yevropada esa 1-o'rinni egallagan [16]. "City of London Corporation" tahlillariga ko'ra, London ketma-ket besh yil davomida eng raqobatbardosh global moliya markazlaridan biri sifatida e'tirof etilgan. Shuningdek, London 170 dan ortiq xorijiy bank va bank filiallarini o'zida jamlagan bo'lib, xalqaro bank faoliyati (cross-border banking) bo'yicha global yetakchilardan biri hisoblanadi.

So'nggi yillarda London xalqaro moliya markazi global moliyaviy bozorlardagi o'zgaruvchan sharoitlarga muvaffaqiyatli moslashib bormoqda. Fond bozorlarida listinglar uchun xalqaro raqobatning kuchayishi, yashash va operatsion xarajatlarning nisbatan yuqoriligi hamda Brexit'dan keyin moliyaviy faoliyatning ayrim

yo'nalishlarida hududiy diversifikatsiyaning kuchayishi London uchun yangi rivojlanish imkoniyatlarini yuzaga keltirmoqda. "HM Treasury" tomonidan e'lon qilingan 2025-yilgi strategiyada raqobatchi moliyaviy markazlarning jadal rivojlanayotgani qayd etilgan bo'lsa-da, bu holat Londonning innovatsion salohiyatini yanada oshirish, moliyaviy xizmatlar sifatini takomillashtirish va xalqaro raqobatbardoshligini mustahkamlash uchun qo'shimcha rag'bat yaratmoqda [7]. Shu nuqtayi nazardan, mavjud tendensiyalar London xalqaro moliya markazining yangi o'sish nuqtalarini izlash, texnologik transformatsiyani jadallashtirish va global moliya tizimidagi yetakchi mavqeini yanada mustahkamlash imkoniyatlarini kengaytirmoqda.

London xalqaro moliya markazining asosiy rivojlanish imkoniyatlari moliyaviy texnologiyalar (FinTech), ochiq moliya (Open Finance), barqaror moliya, o'tish davrini moliyalashtirish (Transition Finance), sun'iy intellekt (Artificial Intelligence — AI) hamda kapital bozorlarini raqamlashtirish bilan bog'liq. 2025-yilgi hukumat strategiyasida Buyuk Britaniyani "eng texnologik ilg'or global moliya markazi"ga aylantirish ustuvor maqsad sifatida belgilangan.

Mazkur maqsadga erishish uchun quyidagi ustuvor yo'nalishlar belgilangan:

– Moliyaviy xulq-atvorni nazorat qilish boshqarmasi (FCA) hamda Prudensial tartibga solish organi (PRA) tomonidan tez o'sayotgan kompaniyalarni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan maxsus "Scale-Up Unit" platformasini tashkil etish va yangi fintech kompaniyalarining regulyativ muhitga moslashuviga ko'maklashish;

– moliyaviy institutlarda sun'iy intellekt texnologiyalarini keng joriy etish va ulardan foydalanish ko'lamini kengaytirish;

– blokcheyn (blockchain) texnologiyalarini moliyaviy operatsiyalar va tranzaksiyalarda keng qo'llash;

– ulgurji moliya bozorlarini raqamlashtirish (wholesale market digitalisation), ya'ni banklararo operatsiyalar va kapital bozorlari infratuzilmasini zamonaviy raqamli texnologiyalar asosida modernizatsiya qilish.

London xalqaro moliya markazi uchun asosiy tashqi omillar sifatida Nyu-York, Singapur, Gonkong, Dubay va Abu-Dabi kabi yirik moliyaviy markazlar bilan kuchli raqobat, global geosiyosiy noaniqliklar, yuqori foiz stavkalari sharoitida kapital bozorlaridagi o'zgarishlar, shuningdek, texnologik va kiberxavfsizlik risklari e'tirof etilmoqda.

Makroprudensial siyosatni amalga oshiruvchi, tizimli risklarni aniqlovchi va moliyaviy barqarorlikni ta'minlovchi Angliya bankining Moliyaviy siyosat qo'mitasi (Financial Policy Committee — FPC) ham 2026-yil boshidagi hisobotlarida geosiyosiy shoklar, xususi kredit bozorlari, suveren qarzlarni hamda sun'iy intellekt bilan bog'liq moliyaviy barqarorlik xatarlarini alohida qayd etgan.

London xalqaro moliya markazi investorlar uchun bir necha muhim afzalliklarga ega. Birinchidan, u sud qarorlari asosida shakllangan pretsedent huquq tizimi (common law) orqali kuchli huquqiy himoyani ta'minlaydi. Ikkinchidan, tartibga solish tizimining aniqligi va barqarorligi investorlar ishonchini mustahkamlaydi. Uchinchidan, global valyuta bozorlari, qarz instrumentlari, sug'urta xizmatlari, aktivlarni boshqarish va professional xizmatlarning bir hududda jamlangani Londonning jozibadorligini oshiradi.

Soliq siyosati nuqtayi nazaridan London "nol soliq hududi" hisoblanmaydi, biroq xalqaro investorlar uchun bir qator maqsadli soliq rejimlariga ega. Jumladan, Investitsiya menejerlari uchun soliq imtiyoz (Investment Manager Exemption) xorijiy investorlar tomonidan Buyuk Britaniyadagi investitsiya menejerlari orqali amalga oshirilgan ayrim investitsiya operatsiyalarini soliqqa tortishni cheklaydi [21].

Shuningdek, xalqaro investorlar uchun investitsiyalarni samarali strukturalash maqsadida "Qualifying Asset Holding Company" (QAHC) maxsus soliq rejimi joriy etilgan bo'lib, u investitsiya faoliyatida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan ikki martalik soliqqa tortish holatlarini kamaytirishga xizmat qiladi [22].

Bundan tashqari, 2023-yilda ko'chmas mulk investitsiya trastlari rejimi (Real Estate Investment Trust — REIT) takomillashtirildi. Mazkur o'zgarishlar London xalqaro moliya markazining xalqaro raqobatbardoshligini yanada oshirishga qaratilgan [23].

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, London xalqaro investorlar uchun yuqori darajadagi huquqiy ishonchlilik, rivojlangan infratuzilma va barqaror institutsional muhitni taqdim etuvchi yetakchi moliyaviy markazlardan biri hisoblanadi. Xususan, qonunchilik talablariga rioya etish, malakali mehnat resurslaridan foydalanish hamda zamonaviy ofis infratuzilmasiga ega bo'lish bilan bog'liq investitsiyalar moliyaviy xizmatlar sifatini va bozor ishonchligini yanada mustahkamlaydi. Shu bilan birga, samarali va qat'iy tartibga solish tizimi investorlar manfaatlarini himoya qilish, moliyaviy barqarorlikni ta'minlash hamda bozor ishtirokchilari uchun shaffof va ishonchli muhit yaratishga xizmat qiladi. Shu sababli Londonning rivojlanish modeli past soliqlarga emas, balki yuqori ishonch, sifatli infratuzilma, kuchli huquqiy himoya va uzoq muddatli barqaror rivojlanish tamoyillariga asoslanadi.

So'nggi uch yil davomida Buyuk Britaniya, shu jumladan London, global moliya tizimidagi yetakchi mavqeini saqlab kelmoqda. Xalqaro hisob-kitoblar bankining (BIS) uch yillik tadqiqoti natijalariga ko'ra, Buyuk Britaniyaning global valyuta savdosidagi (FX turnover) ulushi 2022-yildagi 38,0 foizdan 2025-yilda 37,8 foizga pasaygan bo'lsa-da, mutlaq hajm 3,735 trln AQSH dollaridan 4,745 trln AQSH dollariga oshgan [15]. Bu Londonning global valyuta bozori markazi sifatidagi mavqei saqlanib qolayotganligini ko'rsatadi.

Xalqaro bank faoliyati (cross-border banking) bo'yicha ham Londonning pozitsiyasi yuqori bo'lib qolmoqda. 2024–2025-yillar ikkinchi choragi ma'lumotlariga ko'ra, Buyuk Britaniya xalqaro bank kreditlari hajmi bo'yicha 14,6 foizlik ulush bilan dunyoda birinchi o'rinni egallagan. Londonda 170 dan ortiq xorijiy bank va bank filiallarining faoliyat yuritishi ushbu ustunlikning institutsional asosini tashkil etadi.

Kapital bozori sohasida London fond birjasi (London Stock Exchange — LSE) 2024-yilda 378 ta bitim orqali 25,3 mlrd funt sterling miqdorida aksiyadorlik kapitalini jalb qilgan bo'lib, bu ko'rsatkich 2023-yilga nisbatan qariyb 35 foizga yuqori bo'lgan [12]. LSE aksiyadorlik kapitalini jalb qilish bo'yicha global top-10 talikdagi yagona Yevropa fond birjasi sifatida qayd etilgan. Bu London IPO bozorida mutlaq ustunlikka ega bo'lmasa-da, qo'shimcha kapital jalb qilish (follow-on offerings) segmentida o'zining kuchli mavqeini saqlab qolayotganini anglatadi.

Aktivlarni boshqarish sektori ham Londonning asosiy tayanch yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. 2023-yilda Buyuk Britaniyada boshqaruv ostidagi aktivlar hajmi 10,9 trln funt sterlingga yetib, oldingi yilga nisbatan 5,8 foizga oshgan. "TheCityUK" ma'lumotlariga ko'ra, 2023-yilda moliyaviy va professional xizmatlar sohasida qariyb 2,5 mln kishi band bo'lgan [14]. 2024-yilda ushbu tarmoq tomonidan yaratilgan real qo'shilgan qiymat (Real GVA) 281 mlrd funt sterlingni tashkil etib, mamlakat umumiy GVA hajmining 12,2 foiziga teng bo'lgan [13]. Shuningdek, 2023-yilda mazkur sektor tomonidan 110,2 mlrd funt sterling miqdorida soliq tushumlari shakllantirilgan bo'lib, bu Buyuk Britaniya umumiy soliq tushumlarining 12,3 foiziga tengdir.

2025–2026-yillarda Global moliyaviy markazlar indeksi (GFCI) reytingiga ko'ra, London Nyu-Yorkdan keyingi ikkinchi o'rinni saqlab qolmoqda [16]. Bu holat Londonning xalqaro moliya tizimidagi ahamiyati saqlanib qolayotganini va global moliyaviy yetakchilik tobora ko'proq bir nechta yirik markazlar o'rtasida taqsimlanayotganini ko'rsatadi.

London xalqaro moliya markazining institutsional tuzilmasi ko'p bosqichli va o'zaro bog'langan regulyatorlar tizimidan iborat. HM Treasury davlatning fiskal siyosati, davlat qarzi va moliyaviy xizmatlar strategiyasini belgilovchi markaziy organ hisoblanadi. Angliya banki tarkibidagi Moliyaviy siyosat qo'mitasi (FPC) makroprudensial siyosatni amalga oshiradi va tizimli risklarni nazorat qiladi. Prudensial tartibga solish organi (PRA) banklar, sug'urta kompaniyalari va yirik investitsiya firmalarining moliyaviy barqarorligi ustidan nazoratni amalga oshiradi. Hozirgi vaqtda PRA tomonidan qariyb 1 292 ta institut nazorat qilinmoqda [8].

Moliyaviy xulq-atvorni nazorat qilish boshqarmasi (FCA) esa moliyaviy bozorlar faoliyati, iste'molchilar manfaatlarini himoya qilish va bozor yaxlitligini ta'minlash vazifalarini bajaradi. FCA tomonidan 42 mingdan ortiq biznes subyekting faoliyati nazorat qilinadi. To'lov tizimlarini tartibga soluvchi organ (Payment Systems Regulator — PSR) esa to'lov infratuzilmasida raqobat, innovatsiyalar va foydalanuvchilar manfaatlarini himoya qilishga mas'ul hisoblanadi [11].

Mazkur institutsional tizimning shakllanishiga 1986-yildagi bozor islohotlari, 2000-yilda qabul qilingan FSMA modeli, 2012-yildagi moliyaviy sektor islohotlari hamda Brexit'dan keyin 2023-yilda amalga oshirilgan huquqiy o'zgarishlar muhim ta'sir ko'rsatgan.

Brexit London xalqaro moliya markaziga murakkab va ko'p qirrali ta'sir ko'rsatdi. Bir tomondan, Yevropa bozoriga erkin kirish huquqining qisqarishi va ayrim moliyaviy operatsiyalarning Frankfurt, Parij hamda Dublin kabi markazlarga ko'chishi kuzatildi. Boshqa tomondan, mustaqil regulyativ siyosat yuritish, fintech va raqamli moliyani tezroq rivojlantirish hamda global investorlar uchun yanada moslashuvchan sharoitlar yaratish imkoniyatlari kengaydi.

Shunday qilib, London xalqaro moliya markazining institutsional kuchi yagona markazlashgan organ faoliyatiga emas, balki vazifalari aniq taqsimlangan va o'zaro uyg'un faoliyat yurituvchi regulyatorlar tizimiga asoslanadi.

London xalqaro moliya markazining eng muhim xalqaro raqobat ustunliklaridan biri tarmoq samarasi (network effects) hisoblanadi. Mazkur hodisa iqtisodiy tizim ishtirokchilari soni ortishi bilan har bir ishtirokchi uchun yaratiladigan qiymatning ham oshib borishini anglatadi. London misolida ko'plab banklar, investorlar, fondlar va professional xizmat ko'rsatuvchi tashkilotlarning bir hududda jamlangani o'zaro sinerjiyani kuchaytirib, markazning global jozibadorligini yanada oshirmoqda.

London xalqaro moliya markazining ikkinchi raqobat ustunligi klaster samarasi (cluster effect) hisoblanadi. Klaster samarasi o'zaro bog'liq korxonalar, moliyaviy institutlar va xizmat ko'rsatuvchi tashkilotlarning geografik jihatdan bir hududda jamlanishi natijasida yuzaga keladigan sinergetik iqtisodiy samarani anglatadi. Bunday muhitda resurslardan samarali foydalanish, innovatsion faoliyatning jadallashuvi, bilim va tajriba almashinuvi, biznes aloqalarning kengayishi hamda tranzaksiya xarajatlarining qisqarishi kuzatiladi. Natijada klaster ishtirokchilarining umumiy raqobatbardoshligi va iqtisodiy samaradorligi ortadi.

London xalqaro moliya markazining uchinchi muhim raqobat ustunligi xalqaro ochiqlik va moslashuvchanlikdir. Buyuk Britaniya G'aznachiligi (HM Treasury) tomonidan ishlab chiqilgan 2025-yilgi strategiyada mamlakatni investitsiyalarni boshqarish, sug'urta va qayta sug'urta, barqaror moliya (sustainable finance) hamda moliyaviy texnologiyalar (fintech) sohalarida dunyoning eng jozibador moliyaviy markazlaridan

biriga aylantirish maqsadi belgilangan. Bu Londonning tarixiy institutsional afzalliklarini zamonaviy texnologik imkoniyatlar bilan uyg'unlashtirishga intilayotganligini ko'rsatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, London xalqaro moliya markazi "past soliqli maxsus hudud" modeliga emas, balki "yuqori ishonch, chuqur moliyaviy bozorlar, kuchli institutlar va global tarmoq samarasi" modeliga asoslangan holda rivojlangan. Markazning shakllanish tarixi XIII asrga borib taqaladi va uning bugungi mavqei asrlar davomida shakllangan institutsional, huquqiy hamda iqtisodiy omillar bilan izohlanadi. London xalqaro moliya markazi rivojlanishining zamonaviy bosqichi 1986-yildagi bozor liberallasuvi islohotlari, 2000-yilda moliyaviy bozorlarni tartibga solishning yangi huquqiy modelini joriy etish, 2012-yildagi moliyaviy inqirozdan keyingi nazorat islohotlari hamda 2023-yildan boshlangan Brexit'dan keyingi moslashuv jarayonlari bilan tavsiflanadi.

Tahlillar natijalariga ko'ra, so'nggi uch yil davomida London jahon valyuta bozori (FX), xalqaro bank faoliyati (cross-border banking), aktivlarni boshqarish va kapital bozorlari sohalarida global yetakchi markazlardan biri sifatidagi mavqegini mustahkam saqlab kelmoqda. Global moliya markazlari o'rtasidagi raqobatning faollashuvi esa London uchun yangi rivojlanish imkoniyatlarini yaratib, innovatsion taraqqiyot sur'atlarini yanada jadallashtirishga xizmat qilmoqda. Xususan, Nyu-York, Singapur, Dubay va Gonkong kabi yirik moliyaviy markazlarning jadal rivojlanishi Londonda moliyaviy texnologiyalarni keng joriy etish, investitsion jozibadorlikni oshirish, institutsional samaradorlikni takomillashtirish hamda global moliya bozorida yetakchilik pozitsiyalarini yanada mustahkamlash uchun qo'shimcha rag'bat vazifasini bajarmoqda.

Tadqiqot natijalaridan kelib chiqib, Toshkent xalqaro moliya markazini rivojlantirishda investorlar uchun yuqori darajadagi huquqiy ishonch va institutsional barqarorlikni ta'minlash, moliyaviy bozorlarni chuqurlashtirish va kapital bozori infratuzilmasini rivojlantirish, fintech, raqamli moliya hamda sun'iy intellekt asosidagi moliyaviy xizmatlarni qo'llab-quvvatlash, xalqaro banklar, investitsiya fondlari va professional xizmatlar klasterlarini shakllantirish, shuningdek, moliyaviy nazorat va investorlarni himoya qilish mexanizmlarini xalqaro standartlar asosida takomillashtirish muhim ahamiyat kasb etadi. Mazkur chora-tadbirlarning izchil amalga oshirilishi Toshkent xalqaro moliya markazining mintaqaviy va xalqaro moliya bozorlaridagi raqobatbardoshligini oshirish, mamlakat iqtisodiyotiga xorijiy investitsiyalar oqimini kengaytirish hamda moliyaviy sektorning barqaror rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 30-martdagi "Toshkent xalqaro moliya markazini tashkil etish to'g'risida"gi PF-48-son Farmoni. <https://lex.uz/uz/docs/-8103316>
2. Vo D.H., Nguyen N.T. Determinants of a Global Financial Center: An Exploratory Analysis // *Borsa Istanbul Review*. – 2021. – P. 186–196. <https://doi.org/10.1016/j.bir.2020.10.002>
3. Kim D.-H., Lin S.-C., Liu P. Financial Openness and Wealth Inequality: The Moderating Role of Financial Development // *Economic Modelling*. – 2026. – Article 107557. <https://doi.org/10.1016/j.econmod.2026.107557>
4. Vo X.V., Daly K.J. The Determinants of International Financial Integration // *Global Finance Journal*. – 2007. – P. 228–250. <https://doi.org/10.1016/j.gfj.2006.04.007>
5. Degl'Innocenti M., Matousek R., Sevic Z., Tzeremes N.G. Bank Efficiency and Financial Centres: Does Geographical Location Matter? // *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*. – 2017. – P. 188–198. <https://doi.org/10.1016/j.intfin.2016.10.002>
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti matbuot xizmati. Moliya va raqamli texnologiyalar sohasidagi yangi tashabbuslar taqdimot qilindi. – 2026-yil 25-mart. <https://president.uz/oz/lists/view/9048>
7. HM Treasury. Financial Services Growth and Competitiveness Strategy. – London: HM Treasury, 2025. <https://www.gov.uk/government/publications/financial-services-growth-and-competitiveness-strategy>
8. Bank of England. Financial Stability Reports, Prudential Regulation and Financial Policy Committee Publications. <https://www.bankofengland.co.uk>
9. Financial Conduct Authority (FCA). About the FCA and Regulatory Framework. <https://www.fca.org.uk>
10. Prudential Regulation Authority (PRA). The Prudential Regulation Authority: Role and Responsibilities. – Bank of England. <https://www.bankofengland.co.uk/prudential-regulation>
11. Payment Systems Regulator (PSR). Annual Reports and Regulatory Publications. <https://www.psr.org.uk>
12. London Stock Exchange Group (LSEG). London Stock Exchange Annual Reports and Capital Markets Statistics. <https://www.londonstockexchange.com>
13. TheCityUK. Key Facts About the UK as an International Financial Centre 2024. – London: TheCityUK, 2024. <https://www.thecityuk.com/research/key-facts-about-the-uk-as-an-international-financial-centre-2024>
14. Office for National Statistics (ONS). Financial and Related Professional Services Statistics. <https://www.ons.gov.uk>
15. Bank for International Settlements (BIS). Triennial Central Bank Survey of Foreign Exchange and Over-the-Counter Derivatives Markets. – Basel: BIS, 2025. <https://www.bis.org/statistics/rpfx25.htm>

16. Long Finance. Global Financial Centres Index (GFCI) Reports. – 2025–2026. <https://www.longfinance.net/programmes/financial-centre-futures/global-financial-centres-index>
17. UK Parliament. Financial Services and Markets Act 2000. <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/8/contents>
18. UK Parliament. Financial Services Act 2012. <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2012/21/contents>
19. UK Parliament. Financial Services and Markets Act 2023. <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2023/29/contents>
20. Bank of England. City Regulation After Big Bang: Governor’s Speech to the American Chamber of Commerce // Bank of England Quarterly Bulletin. – 1986. <https://www.bankofengland.co.uk/quarterly-bulletin/1986/q1/city-regulation-after-big-bang-governors-speech-to-the-american-chamber-of-commerce-uk>
21. HM Revenue & Customs (HMRC). Investment Manager Exemption Guidance. <https://www.gov.uk/hmrc-internal-manuals/investment-manager-exemption-manual>
22. HM Treasury. Qualifying Asset Holding Companies: Tax Regime. <https://www.gov.uk/government/publications/qualifying-asset-holding-companies>
23. HM Revenue & Customs (HMRC). Real Estate Investment Trusts (REITs): Guidance. <https://www.gov.uk/guidance/real-estate-investment-trusts-reits>

muhandislik

& iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100